The Gleaner

Vol 1 (1963)

Η «Συνοπτική έκθεσις των Κασσίων αγώνων» του
Ν. Γρηγοριάδη

Ν. Γ. Μαυρής

doi: [10.12681/er.9605](https://doi.org/10.12681/er.9605)

Copyright © 2016, Ν. Γ. Μαυρής

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Μαυρής Ν. Γ. (2016). Η «Συνοπτική έκθεσις των Κασσίων αγώνων» του Ν. Γρηγοριάδη. *The Gleaner*, 1, 266–267.
<https://doi.org/10.12681/er.9605>

Η “ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΣΣΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ,, ΤΟΥ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

[‘Η συλλογή τῶν ἑλληνικῶν βιβλίων μου ἐπλουτίσθηκε πρόσφατα μὲ τὸ ἀκόλουθο φυλλάδιο : ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΣΣΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ.—Υπὸ Ν. Γρηγοριάδου, Κασσίου. Ἐκ τῆς Τυπογραφίας Ν. Βαρβαρέσου. (Βλ. Ἑμμ. Ν. Φραγκίσκος, *Προσθήκες*, ἀρ. Α63). Ἡ Βιβλιογραφία Γκίνη - Μέξα δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ τὴν χρονολόγησίν του, γιὰτὶ παρουσιάζει τὸ τυπογραφεῖο Βαρβαρέσου ἀπὸ τὰ 1845 καὶ πέρα (1845 - 1854 Ἑρμούπολη, 1855 Ἀθήνα, 1856 - 1863 Ἑρμούπολη). Προκειμένου λοιπὸν νὰ ἐπιλυθοῦν μὲ τὸν ἀσφαλέστερον τρόπο τὰ σχετικὰ βιβλιογραφικὰ προβλήματα, παρεκάλεσα τὸν Κύριο Ν. Μαυρῆ, διπλὰ ἀρμόδιο στὴν περίστασι αὐτήν, νὰ ἐξετάσει τὸ φυλλάδιο καὶ νὰ γνωμοδοτήσῃ ὑπεύθυνα γι’ αὐτό. Ἀκολουθεῖ τὸ σημεῖωμα τοῦ ἐκλεκτοῦ λογίου, μὲ τὸ ὁποῖο ξεκαθαρίζουν ὁσες ἀπορίες γεννᾷ τὸ δημσίτευμα. Κ. Θ. Δ.].

Τὸ φυλλάδιον τοῦτο δέον, ὅπωςδῆποτε, νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὰς προσθήκας τῆς Βιβλιογραφίας Γκίνη-Μέξα, ὡς ἐκδοθὲν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1844 καὶ 1862.

Τοῦτο τεκμαίρεται, ἀφ’ ἑνὸς διότι ἡ εἰς τὴν σ. 8 φράσις : «Πα-
ρευρεθεῖς πάλιν κατὰ τὸ 1843 εἰς τὴν Ἑθνικὴν... Συνέλευσιν», ἀπο-
κλείει τὴν περίπτωσιν τῆς πρὸ τοῦ 1844 ἐκδόσεώς του, ὅπως, ἐξ ἄλλου
ἀποκλείεται νὰ ἐξεδόθῃ μετὰ τὸ 1862 καθότι τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἀπέθανεν
ὁ συγγραφέας. («Ἐπιτροπικόν» Ἑλλ. Προξενείου Ρόδου 20 Ὀκτ. 1865
εἰς Ἀρχεῖον Ἀγωνιστῶν, Ἑθν. Βιβλιοθήκης, Φάκελλος Ν. Γρηγοριάδῃ
ἀρ. 23441).

Διὰ τὸν καθορισμὸν ὅμως ἀκριβεστέρας χρονολογίας ἡ πρώτη φρά-
σις τοῦ κειμένου μᾶς παρέχει σημαντικωτάτην ἔνδειξιν : «Εἰς περιστά-
σεις—γράφει—καθ’ ἃς ἤδη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ΣΚΕΠΤΕΤΑΙ περὶ
τῆς ἀμοιῆς τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν παντὸς τόπου ὑφώσαντος τὰ δπλα. .
ἴσως εἶναι δίκαιον, νὰ ὑποβάλω καὶ ἐγὼ ὀλίγα τινὰ διὰ τῆς δημοσιό-
τητος, εἰς τὴν κρίσιν τοῦ κοινοῦ καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς Κυβερνή-
σεως». Εἰς δὲ τὰς σσ. 11 καὶ 12 ὁμιλεῖ διὰ τοὺς παραγωνρισθέντας
καὶ ἀδικηθέντας Κασίους Ἀγωνιστάς—μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκατελέ-

γετο—καί ζητεί ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀναγνώρισιν καὶ δικαίωσιν των.

Κατὰ τὴν περίοδον ὅμως 1844 - 1862, μόνον ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις τῆς Γ' Σεπτεμβρίου ἡσχολήθη μὲ τὰ ζητήματα αὐτά. Τὸ θέμα τῆς Κάσου ἀνεκινήθη, πράγματι, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 26 Φεβρ. 1844 (σ. 561 καὶ 564 τῶν Πρακτικῶν) καὶ ἐξεδόθησαν ψηφίσματα περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀμοιβῆς τῶν Ἀγωνιστῶν. Πρὸς ἐκτέλεσιν σχετικοῦ ψηφίσματος ἐδημοσιεύθη τὸ Β. Δ. τῆς 18 Νοέμβ. 1845: «Περὶ ἀμοιβῆς τῶν ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ θυσιασθέντων» δι' οὗ ὠρίζετο Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ἐξετάσῃ «τὰς μὴ ἐξακριβωθείσας ἢ ἐξακριβωθείσας καὶ μὴ ἐκτελεσθείσας ἀπαιτήσεις τῶν Ἀγωνιστῶν», ἐνώπιον τῆς ὁποίας κατέφυγεν μάλιστα καὶ ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεύς, δι' αἰτήσεώς του τῆς 17 Μαΐου 1846 (Ἀρχεῖον Ἀγωνιστῶν, ἔνθ. ἀνωτ., ἀρ. 23419).

Ἐπὶ τῇ θάσει τῶν ἀνωτέρω δικαιολογημένη εἶναι, φρονοῦμεν, ἡ ὑπόθεσις ὅτι ὁ συγγραφεύς ἐξέδωκε τὸ φυλλάδιον αὐτὸ οὐχὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Β. Δ. τῆς 18 Νοεμβ. 1845 ἀλλὰ, ὡς ρητῶς ἀναφέρεται: εἰς τὴν πρώτην φράσιν του, κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις «ΕΣΚΕΠΤΕΤΟ» νὰ προβῇ εἰς τὴν σχετικὴν ἐνέργειαν καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ ἔχῃ ἐκδοθῇ τοῦτο ἐν Ἀθήναις μετὰξὺ Μαρτίου 1844 καὶ Νοεμβρίου 1845.

Ν. Γ. Μαυρῆς